

Scrisoare deschisă - Sponsorizarea politică a emisiunilor de știri și actualitate politică

În atenția:

Membriilor Consiliului Național al Audiovizualului

Stimată doamnă președintă Monica Gubernat,

Stimate membre și membri ai CNA,

ActiveWatch vă solicită să analizați prevederile legale referitoare la sponsorizarea (finanțarea) emisiunilor de actualități politice și să clarificați aplicarea lor.

[Legea audiovizualului](#), care transpune textul din Directiva Serviciilor Media Audiovizuale (DMSA), arată că:

„Sponsorizarea programelor jurnalelor de știri și programelor de actualități politice este interzisă.” (art. 34, alin. 4)

De asemenea, legea audiovizualului, tot în concordanță cu textul din Directiva Serviciilor Media Audiovizuale (DMSA) pe care îl transpune, statuează că sponsorizarea din audiovizual reprezintă:

“orice contribuție la finanțarea serviciului media audiovizual, serviciului de platformă de partajare a materialelor video, a materialelor video generate de utilizatori sau a programelor, efectuată de persoane juridice de drept public sau privat ori de persoane fizice, neangajate în activități de furnizare de servicii media audiovizuale sau de servicii de platformă de partajare a materialelor video sau în realizarea de opere audiovizuale, în scopul promovării numelui, a mărcii, a imaginii, a activității sau a produselor proprii;” (art. 1, alin. 1, pct. 19).

Partidele politice sunt persoane juridice de drept public, conform art. 1 din [Legea partidelor politice](#). Același principiu este susținut și de Curtea Constituțională a României (CCR) în mai multe decizii recente de dezlegare în materie constituțională (Deciziile CCR [249/2018](#), [531/2018](#), [686/2020](#)), care afirmă că definiția persoanelor juridice de drept public din Codul Civil include partidele politice. Aceeași este și concluzia Înaltei Curți de Casație și Justiție (ÎCCJ) – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (decizia [37/2022](#)).

Dacă sponsorizarea din audiovizual înseamnă, conform Legii audiovizualului și jurisprudenței CCR și ÎCCJ, orice contribuție la finanțarea serviciului media audiovizual efectuată de partide politice sau chiar de candidați independenți, ca persoane fizice, în scopul promovării numelui, a imaginii și a activității, rezultă că **sponsorizarea (finanțarea) programelor jurnalelor de știri și programelor de actualități politice de către partide politice este interzisă de legea audiovizualului, în concordanță cu prevederile Directivei Serviciilor Media Audiovizuale.**

În opinia reprezentanților CNA, exprimată în ședința publică din 19 septembrie 2024, interviurile cu candidați sunt emisiuni de promovare electorală, difuzate în cadrul timpilor de antenă la care competitorii electorali au dreptul conform legislației electorale, deci radiodifuzorii privați pot încasa în mod legitim bani pentru realizarea și difuzarea lor.

În opinia ActiveWatch, susținută de prevederile Directivei Serviciilor Media Audiovizuale (DMSA), interviurile cu candidați și orice alte formate la care radiodifuzorii privați au contribuție editorială se încadrează în programele de actualități politice menționate de legea audiovizualului. Orice interviu luat de un jurnalist al unui post de radio sau televiziune unui candidat reprezintă o emisiune informativă, de actualitate. Prezența jurnaliștilor într-o astfel de emisiune, difuzată contra cost, oferă un transfer de credibilitate unui produs de publicitate politică, ceea ce reprezintă o trădare a misiunii presei de a servi interesul public și de a informa corect și imparțial. De aici și interdicția legală de a încasa bani pentru astfel de emisiuni.

Legislația relevantă

[Legea audiovizualului, art. 1 alin. 1 pct. 19:](#)

Sponsorizare - **orice contribuție la finanțarea serviciului media audiovizual**, serviciului de platformă de partajare a materialelor video, a materialelor video generate de utilizatori sau a programelor, **efectuată de persoane juridice de drept public sau privat ori de persoane fizice**, neangajate în activități de furnizare de servicii media audiovizuale sau de servicii de platformă de partajare a materialelor video sau în realizarea de opere audiovizuale, **în scopul promovării numelui, a mărcii, a imaginii, a activității sau a produselor proprii;**

[Legea partidelor politice, art. 1](#)

Partidele politice sunt asociații cu caracter politic ale cetățenilor români cu drept de vot, care participă în mod liber la formarea și exercitarea voinței lor politice, îndeplinind o misiune publică garantată de Constituție. Ele sunt persoane juridice de drept public.

[Legea audiovizualului, art. 34 alin. 4:](#)

Sponsorizarea programelor jurnalelor de știri și programelor de actualități politice este interzisă.

[Codul de reglementare a conținutului audiovizual, art. 98, alin. 1:](#)

Nu pot fi sponsorizate emisiuni de știri și dezbateri pe teme politice.

[Decizia CNA privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European din anul 2024, art. 10:](#)

Radiodifuzorii privați pot difuza contra cost numai acele producții audiovizuale de promovare electorală care sunt realizate de către competitorii electorali și la care radiodifuzorii nu au niciun fel de contribuție editorială.

[Directiva serviciilor mass-media audiovizuale, art. 10, alin. 4:](#)

Nu pot fi sponsorizate programele de știri și de actualități.

[Decizia CCR 249/2018](#), paragraful 55:

Conform dispozițiilor art. 191 din Codul Civil, **persoanele juridice de drept public se înființează prin lege, prin acte ale autorităților administrației publice centrale sau locale sau prin alte moduri prevăzute de lege.** Într-o decizie din 2018, Curtea Constituțională „constată că art. 191 alin. (1) din Codul civil se referă la autoritățile și instituțiile statului [înființarea Guvernului, ministerelor, autorităților administrative autonome (spre exemplu, Consiliul Concurenței), Consiliul Legislativ, Curtea Constituțională etc.], la unitățile administrativ-teritoriale, toate acestea exercitând prerogativele puterii publice, în timp ce alin. (2) al aceluiași text legal se referă la operatorii economici, **partidele politice** etc., respectiv la persoane juridice care sunt calificate de drept public prin prisma scopului și obiectului lor de activitate, prestând, spre exemplu, un serviciu de interes public/general, administrând bunuri proprietate publică etc.

Cu stimă,

Liana Ganea

Președintă

ActiveWatch